ĐẠI HỌC QUỐC GIA TPHCM

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN

KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

BỘ MÔN CÔNG NGHỆ TRI THỨC

Bài tập 1

Đề tài: Số phức và vector, ma trận phức

Môn học: Nhập môn Tính toán lượng tử

Sinh viên thực hiện:

Giáo viên hướng dẫn:

Lưu Thượng Hồng (23122006)

ThS. Vũ Quốc Hoàng

Ngày 18 tháng 10 năm 2025

Mục lục

1	Bài 1	1
	1.1 (a)	1
	1.2 (b)	1
	1.3 (c)	2
	1.4 (d)	2
	1.5 (e)	2
	1.6 (f)	3
	1.7 (g)	3
2	Bài 2	3
	2.1 (a)	3
	2.2 (b)	4
	2.3 (c)	4
	2.4 (d)	4
3	Bài 3	5
	3.1 (a)	5
	3.2 (b)	5
	3.3 (c)	6
	3.4 (d)	7
	3.5 (e)	8
	3.6 (f)	8
	3.7 (g)	9
	3.8 (h)	9
	3.9 (i)	10
	3.10 (j)	10
4	Bài 4	11
	4.1 (a)	11
	4.2 (b)	12
	4.3 (c)	12

	4.4 (d)	12
	4.5 (e)	13
	4.6 (f)	13
	4.7 (g)	14
5	Bài 5	14
	5.1 (a)	14
	5.2 (b)	14
6	Bài 6	15
	6.1 (a)	15
	6.2 (b)	16
	6.3 (c)	17
7	Bài 7	17
	7.1 (a)	17
	7.2 (b)	18
	7.3 (c)	18
	7.4 (d)	19
8	Bài 8	20
	8.1 (a)	20
	8.2 (b)	20

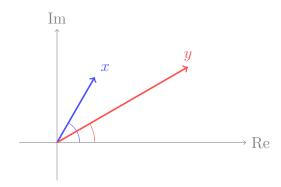
1 Bài 1

Cho $x = e^{i\frac{\pi}{3}}$ và $y = 2e^{i\frac{\pi}{6}}$.

1.1 (a)

 \mathbf{D} ề bài: Vẽ minh họa x,y trên mặt phẳng phức.

Bài làm:

1.2 (b)

Đề bài: Tìm dạng đại số và dạng cực của x, y.

Bài làm:

• Dạng cực:

$$x = \cos\left(\frac{\pi}{3}\right) + i\sin\left(\frac{\pi}{3}\right)$$
$$y = 2\left(\cos\left(\frac{\pi}{6}\right) + i\sin\left(\frac{\pi}{6}\right)\right)$$

• Dạng đại số:

$$x = \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$$
$$y = \sqrt{3} + i$$

1.3 (c)

Đề bài: Tính Re(x), Im(x), |x|, arg(x).

Bài làm:

- $\operatorname{Re}(x) = \frac{1}{2}$
- $\operatorname{Im}(x) = \frac{\sqrt{3}}{2}$
- \bullet |x|=1
- $arg(x) = \frac{\pi}{3}$

1.4 (d)

Đề bài: Tính $\overline{x}, -x, x^{-1}$.

Bài làm:

- $\bullet \ \overline{x} = \frac{1}{2} i \frac{\sqrt{3}}{2}$
- $\bullet \ -x = -\frac{1}{2} i\frac{\sqrt{3}}{2}$
- $x^{-1} = \frac{1}{x} = \frac{1}{2} i\frac{\sqrt{3}}{2}$

1.5 (e)

Đề bài: Tính $x+y, x-y, xy, \frac{x}{y}, \frac{y}{x}$.

- $x + y = \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2} + \sqrt{3} + i = (\frac{1}{2} + \sqrt{3}) + i(\frac{\sqrt{3}}{2} + 1)$
- $x y = \frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2} (\sqrt{3} + i) = (\frac{1}{2} \sqrt{3}) + i(\frac{\sqrt{3}}{2} 1)$
- $xy = e^{i\frac{\pi}{3}} \cdot 2e^{i\frac{\pi}{6}} = 2e^{i\left(\frac{\pi}{3} + \frac{\pi}{6}\right)} = 2e^{i\frac{\pi}{2}} = 2i$
- $\frac{x}{y} = \frac{e^{i\frac{\pi}{3}}}{2e^{i\frac{\pi}{6}}} = \frac{1}{2}e^{i\left(\frac{\pi}{3} \frac{\pi}{6}\right)} = \frac{1}{2}e^{i\frac{\pi}{6}} = \frac{\sqrt{3}}{4} + i\frac{1}{4}$
- $\frac{y}{x} = \frac{2e^{i\frac{\pi}{6}}}{e^{i\frac{\pi}{3}}} = 2e^{i\left(\frac{\pi}{6} \frac{\pi}{3}\right)} = 2e^{-i\frac{\pi}{6}} = \sqrt{3} i$

1.6 (f)

Đề bài: Tính x^4 và x^n , $n \in \mathbb{Z}$.

Bài làm:

- $x^4 = \left(e^{i\frac{\pi}{3}}\right)^4 = e^{i\frac{4\pi}{3}}$
- $\bullet \ x^n = \left(e^{i\frac{\pi}{3}}\right)^n = e^{i\frac{n\pi}{3}}$

$1.7 \quad (g)$

Đề bài: Tính $\sqrt[4]{x}$ và $\sqrt[n]{x}$ $n \in \mathbb{N}^+$.

Bài làm:

- $\sqrt[4]{x} = \left(e^{i\frac{\pi}{3}}\right)^{\frac{1}{4}} = e^{i\frac{\pi}{12}}$
- $\sqrt[n]{x} = \left(e^{i\frac{\pi}{3}}\right)^{\frac{1}{n}} = e^{i\frac{\pi}{3n}}$

2 Bài 2

Cho $x,y\in\mathbb{C}$ chứng minh

2.1 (a)

Đề bài: $x\overline{x} = \overline{x}x = |x|^2$.

$$x\overline{x} = (a+bi)(a-bi) = a^2 + b^2 = |x|^2$$
 (DPCM)

2.2 (b)

Đề bài: $\overline{x^{-1}} = (\overline{x})^{-1} (x \neq 0)$.

Bài làm:

$$\overline{x^{-1}} = \overline{\left(\frac{1}{x}\right)} = \frac{1}{\overline{x}} = (\overline{x})^{-1} \quad (DPCM)$$

2.3 (c)

Đề bài: |xy| = |x||y|.

Bài làm:

Xét x = a + bi, y = c + di.

Ta có:

$$|xy| = |(a+bi)(c+di)| = |(ac-bd) + (ad+bc)i| = \sqrt{(ac-bd)^2 + (ad+bc)^2}$$
 (1)

$$= \sqrt{a^2c^2 - 2abcd + b^2d^2 + a^2d^2 + 2abcd + b^2c^2} = \sqrt{a^2c^2 + b^2d^2 + a^2d^2 + b^2c^2}$$
 (2)

(3)

Mặt khác:

$$|x||y| = \sqrt{a^2 + b^2}\sqrt{c^2 + d^2} = \sqrt{(a^2 + b^2)(c^2 + d^2)} = \sqrt{a^2c^2 + a^2d^2 + b^2c^2 + b^2d^2}$$
(4)

(5)

Vậy |xy| = |x||y| (ĐPCM).

2.4 (d)

Đề bài: $|x + y| \le |x| + |y|$.

Bài làm:

Xét x = a + bi, y = c + di.

Ta có:

$$|x+y| = |(a+c) + (b+d)i| = \sqrt{(a+c)^2 + (b+d)^2} = \sqrt{a^2 + 2ac + c^2 + b^2 + 2bd + d^2}$$

$$= \sqrt{(a^2 + b^2) + (c^2 + d^2) + 2(ac + bd)}$$

$$\leq \sqrt{(a^2 + b^2) + (c^2 + d^2) + 2\sqrt{(a^2 + b^2)(c^2 + d^2)}} \quad \text{(BDT Cauchy-Schwarz)}$$

$$= \sqrt{(\sqrt{a^2 + b^2} + \sqrt{c^2 + d^2})^2} = \sqrt{(|x| + |y|)^2} = |x| + |y| \quad \text{(DPCM)}$$

3 Bài 3

Cho
$$|\phi\rangle = \frac{\sqrt{3}}{2}|0\rangle + \frac{1}{2}|1\rangle, |\psi\rangle = \frac{2}{3}|0\rangle + \frac{1-2i}{3}|1\rangle.$$

3.1 (a)

Đề bài: Tính $\langle \phi |$ và $\langle \psi |$.

Bài làm:

•
$$\langle \phi | = |\phi \rangle^\dagger = \frac{\sqrt{3}}{2} \langle 0 | + \frac{1}{2} \langle 1 |$$

•
$$\langle \psi | = |\psi \rangle^{\dagger} = \frac{2}{3} \langle 0 | + \frac{1+2i}{3} \langle 1 |$$

3.2 (b)

Đề bài: Tính $\langle \phi | \psi \rangle$ và $\langle \psi | \phi \rangle$.

Bài làm: Ta có:

$$\langle 0|0\rangle = 1,$$
 $\langle 0|1\rangle = 0,$

$$\langle 1|0\rangle = 0, \qquad \langle 1|1\rangle = 1.$$

 \Longrightarrow

$$\begin{split} \langle \phi | \psi \rangle &= \left(\frac{\sqrt{3}}{2} \langle 0 | + \frac{1}{2} \langle 1 | \right) \left(\frac{2}{3} | 0 \rangle + \frac{1 - 2i}{3} | 1 \rangle \right) \\ &= \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{2}{3} \langle 0 | 0 \rangle + \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{1 - 2i}{3} \langle 0 | 1 \rangle + \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} \langle 1 | 0 \rangle + \frac{1}{2} \cdot \frac{1 - 2i}{3} \langle 1 | 1 \rangle \\ &= \frac{\sqrt{3}}{3} + 0 + 0 + \frac{1 - 2i}{6} = \frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{1 - 2i}{6} \\ &= \frac{2\sqrt{3} + 1 - 2i}{6} \end{split}$$

$$\begin{split} \langle \psi | \phi \rangle &= \left(\frac{2}{3} \langle 0 | + \frac{1+2i}{3} \langle 1 | \right) \left(\frac{\sqrt{3}}{2} | 0 \rangle + \frac{1}{2} | 1 \rangle \right) \\ &= \frac{2}{3} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \langle 0 | 0 \rangle + \frac{2}{3} \cdot \frac{1}{2} \langle 0 | 1 \rangle + \frac{1+2i}{3} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \langle 1 | 0 \rangle + \frac{1+2i}{3} \cdot \frac{1}{2} \langle 1 | 1 \rangle \\ &= \frac{\sqrt{3}}{3} + 0 + 0 + \frac{1+2i}{6} = \frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{1+2i}{6} \\ &= \frac{2\sqrt{3} + 1 + 2i}{6} \end{split}$$

3.3 (c)

Đề bài: Tính $|\phi\rangle\langle\phi|$ và $|\psi\rangle\langle\phi|$.

$$\begin{split} |\phi\rangle\langle\phi| &= \left(\frac{\sqrt{3}}{2}|0\rangle + \frac{1}{2}|1\rangle\right) \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\langle0| + \frac{1}{2}\langle1|\right) \\ &= \frac{3}{4}|0\rangle\langle0| + \frac{\sqrt{3}}{4}|0\rangle\langle1| + \frac{\sqrt{3}}{4}|1\rangle\langle0| + \frac{1}{4}|1\rangle\langle1| \\ &= \frac{3}{4}\begin{bmatrix}1 & 0\\ 0 & 0\end{bmatrix} + \frac{\sqrt{3}}{4}\begin{bmatrix}0 & 1\\ 0 & 0\end{bmatrix} + \frac{\sqrt{3}}{4}\begin{bmatrix}0 & 0\\ 1 & 0\end{bmatrix} + \frac{1}{4}\begin{bmatrix}0 & 0\\ 0 & 1\end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix}\frac{3}{4} & \frac{\sqrt{3}}{4}\\ \frac{\sqrt{3}}{4} & \frac{1}{4}\end{bmatrix} \end{split}$$

$$\begin{split} |\psi\rangle\langle\phi| &= \left(\frac{2}{3}|0\rangle + \frac{1-2i}{3}|1\rangle\right) \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\langle0| + \frac{1}{2}\langle1|\right) \\ &= \frac{\sqrt{3}}{3}|0\rangle\langle0| + \frac{1}{3}|0\rangle\langle1| + \frac{(1-2i)\sqrt{3}}{6}|1\rangle\langle0| + \frac{1-2i}{6}|1\rangle\langle1| \\ &= \frac{\sqrt{3}}{3} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \frac{(1-2i)\sqrt{3}}{6} \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} + \frac{1-2i}{6} \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{3}}{3} & \frac{1}{3} \\ \frac{(1-2i)\sqrt{3}}{6} & \frac{1-2i}{6} \end{bmatrix} \end{split}$$

3.4 (d)

 $\mathbf{D}\hat{\mathbf{e}}$ bài: Tính $|\phi\rangle|\psi\rangle$ và $|\psi\rangle|\phi\rangle$.

$$\begin{split} |\phi\rangle|\psi\rangle &= \left(\frac{\sqrt{3}}{2}|0\rangle + \frac{1}{2}|1\rangle\right) \left(\frac{2}{3}|0\rangle + \frac{1-2i}{3}|1\rangle\right) \\ &= \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{2}{3}|00\rangle + \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{1-2i}{3}|01\rangle + \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3}|10\rangle + \frac{1}{2} \cdot \frac{1-2i}{3}|11\rangle \\ &= \frac{\sqrt{3}}{3}|00\rangle + \frac{\sqrt{3}(1-2i)}{6}|01\rangle + \frac{1}{3}|10\rangle + \frac{1-2i}{6}|11\rangle \\ &= \frac{\sqrt{3}}{3} \begin{bmatrix} 1\\0\\0\\0\\0 \end{bmatrix} + \frac{\sqrt{3}(1-2i)}{6} \begin{bmatrix} 0\\1\\0\\0\\1 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{3}}{3}\\\frac{\sqrt{3}(1-2i)}{6}\\\frac{1}{3}\\\frac{1-2i}{6} \end{bmatrix} \end{split}$$

$$\begin{split} |\psi\rangle|\phi\rangle &= \left(\frac{2}{3}|0\rangle + \frac{1-2i}{3}|1\rangle\right) \left(\frac{\sqrt{3}}{2}|0\rangle + \frac{1}{2}|1\rangle\right) \\ &= \frac{2}{3} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}|00\rangle + \frac{2}{3} \cdot \frac{1}{2}|01\rangle + \frac{1-2i}{3} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}|10\rangle + \frac{1-2i}{3} \cdot \frac{1}{2}|11\rangle \\ &= \frac{\sqrt{3}}{3}|00\rangle + \frac{1}{3}|01\rangle + \frac{(1-2i)\sqrt{3}}{6}|10\rangle + \frac{1-2i}{6}|11\rangle \\ &= \frac{\sqrt{3}}{3} \begin{bmatrix} 1\\0\\0\\0 \end{bmatrix} + \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 0\\1\\0\\0 \end{bmatrix} + \frac{(1-2i)\sqrt{3}}{6} \begin{bmatrix} 0\\0\\1\\0 \end{bmatrix} + \frac{1-2i}{6} \begin{bmatrix} 0\\0\\0\\1 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{3}}{3}\\\frac{1}{3}\\\frac{(1-2i)\sqrt{3}}{6}\\\frac{1-2i}{6} \end{bmatrix} \end{split}$$

3.5 (e)

Đề bài: Tính $||\phi||$ và $||\psi||$.

Bài làm:

$$||\phi|| = \sqrt{\left|\frac{\sqrt{3}}{2}\right|^2 + \left|\frac{1}{2}\right|^2} = 1$$
 $||\psi|| = \sqrt{\left|\frac{2}{3}\right|^2 + \left|\frac{1-2i}{3}\right|^2} = 1$

3.6 (f)

Đề bài: Tính góc giữa $|\phi\rangle$ và $|\psi\rangle$.

Bài làm:

Gọi θ là góc giữa ϕ và ψ .

Ta có:

$$\cos \theta = \frac{|\langle \phi, \psi \rangle|}{||\phi||||\psi||} = \frac{|\langle \phi | \psi \rangle|}{||\phi||||\psi||} = \frac{\left|\frac{2\sqrt{3}+1-2i}{6}\right|}{1 \cdot 1} = \left|\frac{2\sqrt{3}+1-2i}{6}\right|$$

$$\implies \theta = \arccos \left|\frac{2\sqrt{3}+1-2i}{6}\right| \approx 0.6175934679 \quad \text{(rad)}$$

$3.7 \quad (g)$

Đề bài: Tính $\operatorname{proj}_{|\psi\rangle}|\phi\rangle$ và $\operatorname{proj}_{|\phi\rangle}|\psi\rangle$.

Bài làm:

$$\operatorname{proj}_{|\psi\rangle}|\phi\rangle = \frac{\langle\psi|\phi\rangle}{||\psi||^2}\psi = \langle\psi|\phi\rangle\psi = \frac{2\sqrt{3} + 1 + 2i}{6} \begin{bmatrix} \frac{2}{3} \\ \frac{1-2i}{3} \end{bmatrix}$$
$$\operatorname{proj}_{|\phi\rangle}|\psi\rangle = \frac{\langle\phi|\psi\rangle}{||\phi||^2}\phi = \langle\phi|\psi\rangle\phi = \frac{2\sqrt{3} + 1 - 2i}{6} \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

3.8 (h)

Đề bài: Chuẩn hóa $\mathrm{proj}_{|\psi\rangle}|\phi\rangle$ và $\mathrm{proj}_{|\phi\rangle}|\psi\rangle$.

Bài làm:

Ta có:

$$||\operatorname{proj}_{|\psi\rangle}|\phi\rangle|| = \left|\frac{2\sqrt{3} + 1 + 2i}{6}\right| \cdot ||\psi|| = \left|\frac{2\sqrt{3} + 1 + 2i}{6}\right| \cdot 1 = \left|\frac{2\sqrt{3} + 1 + 2i}{6}\right| := \mathbb{A}$$

$$||\operatorname{proj}_{|\phi\rangle}|\psi\rangle|| = \left|\frac{2\sqrt{3} + 1 - 2i}{6}\right| \cdot ||\phi|| = \left|\frac{2\sqrt{3} + 1 - 2i}{6}\right| \cdot 1 = \left|\frac{2\sqrt{3} + 1 - 2i}{6}\right| := \mathbb{B}$$

Vậy:

$$\begin{aligned} &\operatorname{norm}(\operatorname{proj}_{|\psi\rangle}|\phi\rangle) = \frac{1}{||\operatorname{proj}_{|\psi\rangle}|\phi\rangle||}\operatorname{proj}_{|\psi\rangle}|\phi\rangle = \frac{1}{\mathbb{A}} \cdot \frac{2\sqrt{3} + 1 + 2i}{6} \begin{bmatrix} \frac{2}{3} \\ \frac{1 - 2i}{3} \end{bmatrix} \\ &\operatorname{norm}(\operatorname{proj}_{|\phi\rangle}|\psi\rangle) = \frac{1}{||\operatorname{proj}_{|\phi\rangle}|\psi\rangle||}\operatorname{proj}_{|\phi\rangle}|\psi\rangle = \frac{1}{\mathbb{B}} \cdot \frac{2\sqrt{3} + 1 - 2i}{6} \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{1}{2} \end{bmatrix} \end{aligned}$$

3.9 (i)

Đề bài: Tìm tọa độ của $|\phi\rangle$ và $|\psi\rangle$ trong các cơ sở $B_Z = \{|0\rangle, |1\rangle\}, B_X = \{|+\rangle, |-\rangle\}, B_Y = \{|i\rangle, |-i\rangle\}.$

Bài làm:

Cơ sở B_Z :

$$\begin{cases} |\phi\rangle = \frac{\sqrt{3}}{2}|0\rangle + \frac{1}{2}|1\rangle \\ |\psi\rangle = \frac{2}{3}|0\rangle + \frac{1-2i}{3}|1\rangle \end{cases} \implies \begin{cases} [|\phi\rangle]_{B_Z} = \left(\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2}\right) \\ [|\psi\rangle]_{B_Z} = \left(\frac{2}{3}, \frac{1-2i}{3}\right) \end{cases}$$

 $\mathbf{C}\sigma$ sở $B_X \mathbf{:}$ Vì cơ sở B_X là cơ sở trực chuẩn, ta có:

$$\begin{cases} [|\phi\rangle]_{B_X} = \left(\langle +|\phi\rangle, \langle -|\phi\rangle\right) = \left(\frac{\sqrt{3}+1}{2\sqrt{2}}, \frac{\sqrt{3}-1}{2\sqrt{2}}\right) \\ [|\psi\rangle]_{B_X} = \left(\langle +|\psi\rangle, \langle -|\psi\rangle\right) = \left(\frac{3-2i}{3\sqrt{2}}, \frac{1+2i}{3\sqrt{2}}\right) \end{cases}$$

Cơ sở B_Y : Vì cơ sở B_Y là cơ sở trực chuẩn, ta có:

$$\begin{cases} [|\phi\rangle]_{B_Y} = \left(\langle i|\phi\rangle, \langle -i|\phi\rangle\right) = \left(\frac{\sqrt{3}-i}{2\sqrt{2}}, \frac{\sqrt{3}+i}{2\sqrt{2}}\right) \\ [|\psi\rangle]_{B_Y} = \left(\langle i|\psi\rangle, \langle -i|\psi\rangle\right) = \left(\frac{-i}{3\sqrt{2}}, \frac{4+i}{3\sqrt{2}}\right) \end{cases}$$

3.10 (j)

Đề bài: Cho $|a\rangle = \frac{\sqrt{3}}{2}|0\rangle + \frac{i}{2}|1\rangle$, $|b\rangle = \frac{i}{2}|0\rangle + \frac{\sqrt{3}}{2}|1\rangle$, chứng minh $B = \{a, b\}$ là một cơ sở trực chuẩn của \mathbb{C}^2 và tìm tọa độ của $|\phi\rangle$, $|\psi\rangle$ theo B.

Bài làm:

Ta cần chứng minh $\langle a|b\rangle=0$ và ||a||=||b||=1.

Ta có:

$$\langle a|b\rangle = \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\langle 0| - \frac{i}{2}\langle 1|\right) \left(\frac{i}{2}|0\rangle + \frac{\sqrt{3}}{2}|1\rangle\right)$$

$$= \frac{\sqrt{3}i}{4}\langle 0|0\rangle + \frac{3}{4}\langle 0|1\rangle - \frac{i^2}{4}\langle 1|0\rangle - \frac{i\sqrt{3}}{4}\langle 1|1\rangle$$

$$= \frac{\sqrt{3}i}{4} + 0 - 0 - \frac{i\sqrt{3}}{4} = 0 \quad (*)$$

$$||a|| = \sqrt{\left|\frac{\sqrt{3}}{2}\right|^2 + \left|\frac{i}{2}\right|^2} = 1 = \sqrt{\left|\frac{i}{2}\right|^2 + \left|\frac{\sqrt{3}}{2}\right|^2} = ||b|| \quad (**)$$

Từ (*) và (**), suy ra $B = \{a, b\}$ là một cơ sở trực chuẩn của \mathbb{C}^2 .

Ta tìm toạ độ của $|\phi\rangle$ và $|\psi\rangle$ theo B:

$$\begin{cases} [|\phi\rangle]_B = \left(\langle a|\phi\rangle, \langle b|\phi\rangle\right) = \left(\frac{3-i}{4}, \frac{\sqrt{3}-i\sqrt{3}}{4}\right) \\ [|\psi\rangle]_B = \left(\langle a|\psi\rangle, \langle b|\psi\rangle\right) = \left(\frac{2\sqrt{3}-2-i}{6}, \frac{\sqrt{3}-2i(1+\sqrt{3})}{6}\right) \end{cases}$$

4 Bài 4

Cho U là toán tử trên \mathbb{C}^2 với $U|0\rangle=\frac{1}{\sqrt{2}}\begin{bmatrix}1\\-i\end{bmatrix}$ và $U|1\rangle=\frac{1}{\sqrt{2}}\begin{bmatrix}-i\\1\end{bmatrix}.$

4.1 (a)

Đề bài: Tìm biểu diễn của U trong cơ sở chính tắc $B_Z = \{|0\rangle, |1\rangle\}.$

Bài làm:

Ma trận biểu diễn của U trong cơ sở chính tắc B_Z là:

$$[U]_{B_Z} = \begin{bmatrix} U|0\rangle & U|1\rangle \end{bmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & -i \\ -i & 1 \end{bmatrix}$$

4.2 (b)

Đề bài: Cho $|\phi\rangle = \begin{bmatrix} \alpha \\ \beta \end{bmatrix} \in \mathbb{C}^2$, tìm $U|\phi\rangle$.

Bài làm:

$$U|\phi\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & -i \\ -i & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \alpha \\ \beta \end{bmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} \alpha - i\beta \\ -i\alpha + \beta \end{bmatrix}$$

4.3 (c)

 $\mathbf{D}\hat{\mathbf{e}}$ bài: U có unita không?

Bài làm:

Ta có:

$$\begin{split} U^\dagger &= \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & i \\ i & 1 \end{bmatrix} \\ U^\dagger U &= \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & i \\ i & 1 \end{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & -i \\ -i & 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = U U^\dagger \end{split}$$

Vậy U có unita

4.4 (d)

 $\mathbf{D}\mathbf{\hat{e}}$ bài: U có Hermite không?

Bài làm:

Ta có:

$$U = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & -i \\ -i & 1 \end{bmatrix}$$

$$U^{\dagger} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & i \\ i & 1 \end{bmatrix}$$

Vì $U \neq U^{\dagger}$, nên U không Hermite.

4.5 (e)

Đề bài: Tìm U^{\dagger} , U^{-1} .

Bài làm:

$$U^{-1} = U^{\dagger} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & i \\ i & 1 \end{bmatrix} \quad \text{(vì U unita)}$$

4.6 (f)

Đề bài: Tìm $HUH|0\rangle$, $HUH|1\rangle$ và HUH (H là ma trận Hadamard).

Bài làm:

Ta có ma trận Hadamard H là:

$$H = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

Vậy:

$$HUH = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & -i \\ -i & 1 \end{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{2\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1-i & 1-i \\ 1+i & -1-i \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{2\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 2-2i & 0 \\ 0 & 2+2i \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1-i & 0 \\ 0 & 1+i \end{bmatrix}$$

$$\implies HUH|0\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1-i & 0 \\ 0 & 1+i \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1-i \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$HUH|1\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1-i & 0 \\ 0 & 1+i \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 0 \\ 1+i \end{bmatrix}$$

4.7 (g)

Đề bài: Tìm $UHU|0\rangle$, $UHU|1\rangle$ và UHU. Bài làm:

Ta có:

$$UHU = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & -i \\ -i & 1 \end{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & -i \\ -i & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{2\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1-i & 1+i \\ 1-i & -1-i \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -i \\ -i & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{2\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 2-2i & 0 \\ 0 & -2-2i \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1-i & 0 \\ 0 & -1-i \end{bmatrix}$$

$$\implies UHU|0\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1-i & 0 \\ 0 & -1-i \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1-i \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$UHU|1\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1-i & 0 \\ 0 & -1-i \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 0 \\ -1-i \end{bmatrix}$$

5 Bài 5

Chứng minh XY = iZ bằng cách

5.1 (a)

Đề bài: Nhân ma trận.

Bài làm: Ta có:

$$XY = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{bmatrix} = i \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = iZ \quad (DPCM)$$

5.2 (b)

Đề bài: Xét tác động của các toán tử trên $|0\rangle, |1\rangle$.

Xét $XY|0\rangle$ và $XY|1\rangle$:

$$XY|0\rangle = X(Y|0\rangle) = X\left(\begin{bmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}\right) = X\begin{bmatrix} 0 \\ i \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ i \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} i \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$XY|1\rangle = X(Y|1\rangle) = X\left(\begin{bmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}\right) = X\begin{bmatrix} -i \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -i \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ -i \end{bmatrix}$$

Xét $iZ|0\rangle$ và $iZ|1\rangle$:

$$iZ|0\rangle = i \begin{pmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} \end{pmatrix} = i \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} i \\ 0 \end{bmatrix}$$
$$iZ|1\rangle = i \begin{pmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \end{pmatrix} = i \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ -i \end{bmatrix}$$

Vì $XY|0\rangle=iZ|0\rangle,\ XY|1\rangle=iZ|1\rangle$ và $B_Z=\{|0\rangle,|1\rangle\}$ là cơ sở trên \mathbb{C}^2 , nên XY=iZ. (DPCM)

6 Bài 6

Cho
$$|\phi\rangle = \frac{1}{2}|00\rangle + \frac{i}{\sqrt{2}}|10\rangle + \frac{\sqrt{3}+i}{4}|11\rangle.$$

6.1 (a)

Đề bài: Cho thấy $|\phi\rangle$ là vector đơn vị.

Bài làm:

Ta có:

$$\begin{aligned} ||\phi|| &= \sqrt{\left|\frac{1}{2}\right|^2 + \left|\frac{i}{\sqrt{2}}\right|^2 + \left|\frac{\sqrt{3}+i}{4}\right|^2} \\ &= \sqrt{\frac{1}{4} + \frac{1}{2} + \frac{1}{4}} \\ &= \sqrt{1} = 1 \end{aligned}$$

Vậy $|\phi\rangle$ là vector đơn vị.

6.2 (b)

Đề bài: Tính $\operatorname{proj}_{|+-\rangle}|\phi\rangle$ và chuẩn hóa $\operatorname{proj}_{|+-\rangle}|\phi\rangle$.

Bài làm:

Ta có:

$$|+-\rangle = |+\rangle \otimes |-\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1\\1 \end{bmatrix} \otimes \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1\\-1 \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1\\-1\\1\\-1 \end{bmatrix}$$

$$\implies \langle +-| = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\operatorname{proj}_{|+-\rangle} |\phi\rangle = \frac{\langle +-|\phi\rangle}{||+-\rangle||^2} |+-\rangle = \langle +-|\phi\rangle |+-\rangle$$

$$= \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{2} \\ 0\\ \frac{i}{\sqrt{2}} \\ \frac{\sqrt{3}+i}{4} \end{bmatrix} \cdot \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1\\-1\\1\\-1 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} + 0 + \frac{i}{\sqrt{2}} - \frac{\sqrt{3}+i}{4} \right) \cdot \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1\\-1\\1\\-1 \end{bmatrix}$$

$$= \left(\frac{2-\sqrt{3}}{16} + \frac{-1+2\sqrt{2}}{16}i \right) |+-\rangle$$

Chuẩn hoá $\operatorname{proj}_{|+-\rangle}|\phi\rangle$:

$$||\operatorname{proj}_{|+-\rangle}|\phi\rangle|| = \left|\frac{2-\sqrt{3}}{16} + \frac{-1+2\sqrt{2}}{16}i\right| \cdot |||+-\rangle|| = \left|\frac{2-\sqrt{3}}{16} + \frac{-1+2\sqrt{2}}{16}i\right| \cdot 1 := \mathbb{A}$$

$$\implies \operatorname{norm}(\operatorname{proj}_{|+-\rangle}|\phi\rangle) = \frac{1}{||\operatorname{proj}_{|+-\rangle}|\phi\rangle||} \operatorname{proj}_{|+-\rangle}|\phi\rangle = \frac{1}{\mathbb{A}} \left(\frac{2-\sqrt{3}}{16} + \frac{-1+2\sqrt{2}}{16}i\right)|+-\rangle$$

6.3 (c)

Đề bài: Tính tọa độ của $|\phi\rangle$ theo cơ sở Bell.

Bài làm:

Ta có cơ sở Bell:

$$B_{\text{Bell}} = \begin{cases} |\Phi^{+}\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}|00\rangle + \frac{1}{\sqrt{2}}|11\rangle \\ |\Phi^{-}\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}|00\rangle - \frac{1}{\sqrt{2}}|11\rangle \\ |\Psi^{+}\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}|01\rangle + \frac{1}{\sqrt{2}}|10\rangle \\ |\Psi^{-}\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}|01\rangle - \frac{1}{\sqrt{2}}|10\rangle \end{cases} \implies \begin{cases} |00\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|\Phi^{+}\rangle + |\Phi^{-}\rangle) \\ |01\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|\Psi^{+}\rangle + |\Psi^{-}\rangle) \\ |10\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|\Psi^{+}\rangle - |\Psi^{-}\rangle) \\ |11\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|\Phi^{+}\rangle - |\Phi^{-}\rangle) \end{cases}$$

Vậy tạo độ của $|\phi\rangle$ theo cơ sở Bell là:

$$|\phi\rangle = \frac{1}{2}|00\rangle + \frac{i}{\sqrt{2}}|10\rangle + \frac{\sqrt{3}+i}{4}|11\rangle$$

$$= \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}(|\Phi^{+}\rangle + |\Phi^{-}\rangle) + \frac{i}{\sqrt{2}} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}(|\Psi^{+}\rangle - |\Psi^{-}\rangle) + \frac{\sqrt{3}+i}{4} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}(|\Phi^{+}\rangle - |\Phi^{-}\rangle)$$

$$= \left(\frac{1}{2\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{3}+i}{4\sqrt{2}}\right)|\Phi^{+}\rangle + \left(\frac{1}{2\sqrt{2}} - \frac{\sqrt{3}+i}{4\sqrt{2}}\right)|\Phi^{-}\rangle + \frac{i}{2}|\Psi^{+}\rangle - \frac{i}{2}|\Psi^{-}\rangle$$

$$\implies [|\phi\rangle]_{B_{\text{Bell}}} = \begin{bmatrix} \frac{1}{2\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{3}+i}{4\sqrt{2}} \\ \frac{1}{2\sqrt{2}} - \frac{\sqrt{3}+i}{4\sqrt{2}} \\ \frac{i}{2} \\ -\frac{i}{2} \end{bmatrix}$$

7 Bài 7

Kiểm tra các vector sau có phân tách được.

7.1 (a)

Đề bài:
$$|\phi_1\rangle = \frac{1}{2}(|00\rangle - |01\rangle + |10\rangle - |11\rangle).$$

Ta có:

$$|\phi_{1}\rangle = \frac{1}{2}(|0\rangle \otimes |0\rangle - |0\rangle \otimes |1\rangle + |1\rangle \otimes |0\rangle - |1\rangle \otimes |1\rangle)$$

$$= \frac{1}{2}[|0\rangle \otimes (|0\rangle - |1\rangle) + |1\rangle \otimes (|0\rangle - |1\rangle)]$$

$$= \frac{1}{2}[(|0\rangle + |1\rangle) \otimes (|0\rangle - |1\rangle)]$$

$$= |+\rangle \otimes |-\rangle$$

Vậy $|\phi_1\rangle$ tách được

7.2 (b)

Đề bài: $|\phi_2\rangle = \frac{1}{2\sqrt{2}}(\sqrt{3}|00\rangle - \sqrt{3}|01\rangle + |10\rangle - |11\rangle).$

Bài làm:

Ta có:

$$\begin{aligned} |\phi_2\rangle &= \frac{1}{2\sqrt{2}} \left(\sqrt{3}|00\rangle - \sqrt{3}|01\rangle + |10\rangle - |11\rangle \right) \\ &= \frac{1}{2\sqrt{2}} \left[(\sqrt{3}|0\rangle + |1\rangle) \otimes (|0\rangle - |1\rangle) \right] \quad := |\psi_1\rangle \otimes |\psi_2\rangle \end{aligned}$$

Vậy $|\phi_2\rangle$ tách được

7.3 (c)

Đề bài: $|\phi_3\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}}(|10\rangle + i|11\rangle).$

Bài làm:

Ta có:

$$|\phi_3\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} (|10\rangle + i|11\rangle)$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2}} [|1\rangle \otimes (|0\rangle + i|1\rangle)]$$

$$= |1\rangle \otimes \left(\frac{1}{\sqrt{2}}|0\rangle + \frac{i}{\sqrt{2}}|1\rangle\right)$$

$$= |1\rangle \otimes |i\rangle$$

Vậy $|\phi_3\rangle$ tách được

7.4 (d)

Đề bài: $|\phi_4\rangle=\frac{1}{\sqrt{3}}|0+\rangle+\sqrt{\frac{2}{3}}|1-\rangle.$

Bài làm:

Ta có:

$$|\phi_4\rangle = \frac{1}{\sqrt{3}}|0+\rangle + \sqrt{\frac{2}{3}}|1-\rangle$$

$$= \frac{1}{\sqrt{3}} \begin{bmatrix} 1\\0 \end{bmatrix} \otimes \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}}\\\frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix} + \sqrt{\frac{2}{3}} \begin{bmatrix} 0\\1 \end{bmatrix} \otimes \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}}\\-\frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{6}}\\\frac{1}{\sqrt{3}}\\-\frac{1}{\sqrt{3}} \end{bmatrix}$$

Giả sử $|\phi_4\rangle$ tách được, tức là tồn tại $|\psi_1\rangle = \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix}$ và $|\psi_2\rangle = \begin{bmatrix} c \\ d \end{bmatrix}$ sao cho $|\phi_4\rangle = |\psi_1\rangle \otimes |\psi_2\rangle$ Ta có:

$$|\psi_{1}\rangle \otimes |\psi_{2}\rangle = \begin{bmatrix} ac \\ ad \\ bc \\ bd \end{bmatrix}$$

$$|\phi_{4}\rangle = |\psi_{1}\rangle \otimes |\psi_{2}\rangle \implies \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{6}} \\ \frac{1}{\sqrt{6}} \\ \frac{1}{\sqrt{3}} \\ -\frac{1}{\sqrt{3}} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ac \\ ad \\ bc \\ bd \end{bmatrix}$$

Từ đó ta có hệ phương trình:

$$\begin{cases} ac = \frac{1}{\sqrt{6}} \\ ad = \frac{1}{\sqrt{6}} \\ bc = \frac{1}{\sqrt{3}} \end{cases} \implies \begin{cases} \frac{ac}{ad} = \frac{c}{d} = 1 \\ \frac{bc}{bd} = \frac{c}{d} = -1 \end{cases}$$
 (Mâu thuẫn)
$$bd = -\frac{1}{\sqrt{3}}$$

Vậy $|\phi_4\rangle$ không tách được.

8 Bài 8

Cho
$$|\phi\rangle=\frac{1}{4}|00\rangle+\frac{1}{2}|01\rangle+\frac{1}{\sqrt{2}}|10\rangle+\frac{\sqrt{3}}{4}|11\rangle.$$

8.1 (a)

Đề bài: Tính $(H \otimes X)|\phi\rangle$. Bài làm:

8.2 (b)

Đề bài: Tính CNOT $|\phi\rangle$. Bài làm: